

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
 Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
GERMANV NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
 a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Karácsony.

Zombor, december 23.

Mikor a természet erői elpihennek, lombusogás, madárcsicseregés az erdőn elnémul, a víz csörgedező folyása a csermelyek medrében megáll és hólepel borul a magaslatokra, a síkra; mikor áhitatra gerjesztő mélyes mély csend terül szét a berken, a mezőn, az egész nagy mindenségben: akkor köszöntesz be szeretetnek, békének fenséges nagy ünnepe, szent karácsony.

Te vagy a nyugalomba merült természetnek legdrágább foglalatja, legszebb ékessége. Örvendez jöttödnék gazdag és szegény, kicsiny és nagy. Nem válogatsz az ünnepelőben, egyformán jössz mindenkinek. Felgyujtod a békesség és a szeretet örömtüzét minden lélekben a fényes palotákban épügy, mint a zsupfedeles düledező viskókban. Pompás fenyőfádnak nincs igazább

varázsa, mint egy-egy kis vesszejének. Egyetlenegy tűleveled is békét varázsol a nagyok zaklatott lelkébe, boldogságot a kicsinyek repeső szívébe legalább egy estére.

A békítő és békülő szeretet sugárözöne, mely nyomokban felragyog, a bethlehemi jászolból árad ki a világba úgy, mint a napnak világító és melegítő sugarai a mindenségbe. Kiapadhatatlan fényforrás az: jut belőle egy-egy sugár a világ legtávolabb eső zugának, a legelhagyatottabb, a legárvább léleknek is. Mert az maga a szeretet: az örök, az isteni szeretet, mely leszállt a földre, hogy megváltsa a magával meghasonlott, a bűn fertőjébe sülyedt emberi lelket.

Oh ne hunyjátok be szemeteiket a fényesség előtt, mely mindenkinek világít és mindenkit megvilágosít; ne zárjátok be lelketek kapuját a szeretet előtt, mely mindenkit megvált és mindenkit üdvö-

zit. Tépjétek le szemetekről a hályogot, mit a pártosság vont reá és zuzzátok össze szívetek jégkérget, mit a gyűlölet fagyasztott köré. Teljetek el a szeretet világozóságával és melegségével, hogy eltölthessetek vele másokat is!

Ha mindnyájunkat az a fényes csillag vezérel, mely után a napkeleti bölcsek indultak, akkor mi is eljutunk majd az igazsághoz és a boldogsághoz, valamint azok eljutottak a bethlehemi jászolhoz. Mert e vezérlő csillag fényénél megvilágosodik lelkünk s megértjük, hogy az igazságot és boldogságot nem egymás ellen fenekedve és egymást rontva, hanem egymással karöltve és egymást támogatva érzük el.

Egyenkint vagy pártokra, felekezetekre, érdekcsoportokra szakadozva a sors tündérekénye hányvet bennünket. Felemelhet, igaz, de le is vethet, mert a sors ke-

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Karácsony este.

— Egy anyától. —

„Még csak egy nap és egy éjjel, akkor mindjárt itt lesz”, mondják a kis gyermekek örömpeső szívvél és számlálják ujjakon az órákat naphosszant, s nézegetik este az ablakot, ha nem pillantják-e meg a sötét táblákon át a szeretet Istenének aranyfényes szárnyát, s mikor az álom lezárja selyempillácskáikat, az Ő szerető, szent képével szenderülnek el s az Ő áldó szeretetével ébrednek föl másnap reggel és első szavuk ismét csak az, hogy ma jön meg a kis Jézuska és hoz nekik ajándékot, amiért jók voltak s fogadják fel újra meg újra egész nap, egész este, hogy egész éven át milyen jók lesznek, amíg csak meg nem szólal az ezüstsavu esengetyű, hogy most már bejöhettek, a kis Jézuska már itt volt, meghallgatta fogadásukat, teljesítette kérésüket, s mikor feléjük omlik a kivilágított fának ünnepies fénye, csak nézzük meg, melyik tisztább és ragyogóbb: az a fény-e, amely a

fáról, vagy az, amely a kisdetek szeméből kedves arcukat megvilágítja?

Áldott est, amely a gyermek lelkét szemükön át a szülőknek látni enged!

Isten képét látjuk belőle kisugárzani. Avagy talán a mi lelkünknek visszfénye az, amit ez este a gyermek szemében megpillantunk?

Akármit van, az eget látjuk nyitva, s ha a természettudósok elvették tőlünk azt a hitet, hogy az a kék boltozat fejünk felett, az az Isten és az angyalok hajléka, adott a tudással járó világosság más eget és más angyalokat helyettük: a gyermekszemeket; ez az ég is tele van áldásokkal és üdvösségekkel, s minél gyakrabban fordítjuk reá tekintetünket, annál gazdagabban száll reánk Isten malasztja: annál erősebbek leszünk a szeretetben.

„Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket, mert övéik a menyeknek országa”, mondá Ő, akinek földre születését e szent este megüljük s ha egyebet nem hagyott volna örökségül az emberiségnek ez egy igazságnál, ez az egy is méltóvá tenne arra,

hogy legnagyobb jótevőként imádjuk, anny magasztos erkölcs és tiszta igazság van ez egy igében.

Áldott szeretet Istene abban is, hogy születése estéjét a gyermekek ünnepévé szenteli, fényesen igazolja magát az üdvösség istenévé! Gyermekeinknek ünnep, nekünk — isteni tanítás. Azok a kis gyertyácskák, amelyek a szent estét megvilágítják, arra vannak meggyujtva, hogy az én szívembe világítsanak; abba kell nekem minél világosabban beleláthatnom, ha azt akarom, hogy gyermekeimnek igazán a Megváltó születésének örömmünnepe legyen ez este. Ez az én karácsonyi ajándékom, amit a kis Jézuska hozott.

Elhozza nekem minden évben, újra maga-magát, tibennetek: a szeretetet s amíg őt birom, addig semmiféle baj és sorscsapás sem bírja megrendíteni sem testemet, sem lelkemet.

Fény és dicsőség és drágaság, ti vagytok az nekem, mert csak titeket lehet igazán szeretni, csak értetek lehet igazán élni. Volt nekem részem fényben és dicsőségben, elhalmoztak szebbnél-szebb szavakkal, láttam

reke amennyiszer felfelé emelkedik, ugyanannyiszor lefelé is fordul és a lefelé forduláznál esetleg többen lesznek, akik letaszítani, mint akik fenn tartani törekszenek. De ha egyik vagyunk, ha egy helytáll valamennyiért és valamennyi egyért, akkor a lefelé forduló keréknek is a tetején maradhatunk, mert csupa fenntartó erő fog össze bennünk, akkor a pokol kapui sem vesznek erőt rajtunk.

A szeretet ünnepnapján halljuk meg a szeretet szavát, értsük meg a szeretet igazságát, fogjuk fel a szeretet mindenható hatalmát. Tanuljunk meg élni a szeretetért, mely innen-onnan kétezer éve meg tudott halni érettünk. Az az élet lesz méltó emberi élet, melyet szent karácsony estéjének ünnepi hangulata hat át első nyilvánulásától végső ellobbanásáig.

Jogélet.

Szabadkán a Haverda-pör botránnyá, Gál Lajos bírónak elkeseredése, Budapesten az ügyek végtelen tömege miatt az elintézésnek hetekre, hónapokra késedelmet szenvednek; Zomborban és Fiumében, Brassóban és Alsókubinban tulterheltség, ideges kapkodó munka az év végén: a szent Statisztika tiszteletére: ez a magyar jogszolgáltatás külső képe. És belül? A jogfolytonosság, jogbiztonság abszolút teljes hiánya; a formai és anyagi jog kiépítetlen volta; mindenütt valami kitölthetetlen űr, mindenütt valami lehetetlen hiányosság: ez is magyar jogélet.

fejem fölött lebegni a halhatatlanság sugárkoszoruját, azt hittem, hogy ez a boldogság; — akkor aztán ágyba roskadt gyermekem és ágya mellett virrasztva, minden fényem és dicsőségem mellett oly tehetetlen szegénynek éreztem magamat, hogy az utolsó koldusnő boldogabb volt nálamnál; levettem magamról az üres csillogást s midőn gyermekem jobban lett, megtudtam, hogy csak egy van, ami meleget ad a szívnek: a szeretet.

Drága, kedves karácsonyi ajándékom, ti vagytok az nekem, ti kényszerítitek lelkeimet, hogy a jóról soha le ne térjek, nehogy a legrettenetesebb büntetés, ami embert csak érhet, utolérjen: ti látnátok a rosszat, tölem látnátok azt s én rontánálak meg titeket, egyteleneimet!

Mig ellenben ha jó vagyok, titeket tanítalak jóra, ha munkás vagyok, titeket tanítalak munkásságra, ha jót teszek a szegényekkel, visszakapom azt majd egykor tőletek, mikor majd öreg leszek, — az öregség mindig tehetetlen és jötevőkre van szüksége; — ha türelmes vagyok, ti példámat követitek s visszafizetitek majd nekem a türelmet

Perrendtartásunk írásbeli, régi; újat megalkotni nem tudnak, mert nem akarnak, hisz Plósz Sándor, a perrendtartási reform megalkotója, nem a koalíció államférfia és nem más, csak a leipzigiegyetemnek diszdzoktora.

Csődeljárásunk, ipartörvényünk, kereskedelmi törvényünk régi, elavult és számos intézkedésében helytelen: az anyagi magánjog kodifikációja pedig soha el nem kezdődő szövevényes vászon.

A törvények iránti tisztelet kezd csökkenni, a jog, amely látja, hogy a legnagyobb bűnök könnyű szerrel szabadulnak, a nyomor bűntevőire horribilis büntetés és sulya szakad, elvadul: ez a magyar jogélet egyik következménye. Az újonnan alkotott törvények a közigazgatási hatóságok omnipotenciáját kitejesztik, mindenütt előtérbe lép a szolgabírói bíraskodás, az ügyészi hatalom napról-napra, hétről-hétre erősödik, a rendőri és csendőri önkényuralom minthogy érzi, hogy fent a kormány köreiből támasza van, erősödik; az esküdtszéki intézmény valószínűleg csődbe jutott; és mindezek ellen nincs segítség, nincs remedium.

És miért? Mert a piros rózsza, fehér rózsza harca dúl nálunk, mert a politika és a politikának csufolt pártédek tönkreteszti a munkakedvet és elfecsérel az alkotás idejét. Balkán hadjáratokra fecsérelni az igazságszolgáltatás helyiségeire szánt összegeket, lebontatni épülettömböket és üresen hagyni, mert nincs pénz a törvényszékek megépítésére: ez balkáni politika.

Bíróságaink tulterheltek; bíráink belebetegednek a munkába, statisztikailag kimutatható, hogy egyetlen állami szolgálati ág sem teszi tönkre annyira

a szervezetet, mint a bíróság — és ahelyett, hogy szaporítanák a létszámot, szaporítják a munkát.

De minek folytassam. Még azt hiszik, hogy izgatni akarok a jogrend ellen, még azt hiszik, hogy ily szándékkal írom e sorokat, mely nem torzkép, hanem talán még nem is eléggé éles fényképe a közállapotoknak. Segíteni úgy sem fog senki. Mit törődik azzal a kormány, melynek az igazságügyminiszteri szék amolyan másodrendű sine cura, melyet betölteni nem érdemes, hogy míg ők kis játékaikat folytatják fenn, addig elpusztul itt a jogbiztonság, a hitel; elpusztulnak vagyonok. Nem, nem kérünk segítséget, mert aki az igazságszolgáltatás kapuján belépett, arra nézve ott áll a Dantei intés:

Lasciate ogni speranza.

Advocatus.

Városi közgyűlés.

Zombor, december 22.

Zombor város törvényhatósági bizottsága folyó hó 22-én megtartott rendkívüli közgyűlésén töltötte be az egyes albizottságokban megürült tagsági helyeket. A bizottsági tagok igen gyéren jelentek meg a közgyűlésen. A jobb mező volt népes, a közép a letaroltság képét viselte magán, a szélsőbal asztalcsoport környéke is gyengén tellett meg.

A választásról a következőkben számolunk be:

A közigazgatási bizottság öt kilépő tagjának helyébe megválasztották dr. Buják József, dr. Falcione Árpád, dr. Grüner Samu, dr. Konyovits Dávid és Kozma László bizottsági tagokat.

Az igazoló választmány tagjaivá dr. Czeisel Lajos József, dr. Falcione Árpád, dr. Konyovits Dávid, Kozma László és dr. Nikolics György, a számonkérőszék tagjaivá dr. Konyovits Dávid és Kozma László, az állításkötelesek puhatoló bizottságának tagjaivá dr. Buják József, Fejér Gyula, Kupuszárevits Lyubomir, Konyovits Mladen, Antits A. Milán, ifj. Bosnyák József, Polzovits István, Radicevics Sándor, dr. Scheer Ármán, a felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottságának tagjaivá dr. Baloghi Ernő, Bárány Zsiga, Frey Imre, dr. Grüner Samu, dr. Falcione Nándor, Holländer József, Georgievits Koszta, Karakasevits Milivoj, Gräff Nikáz, Kozma László, id. Heindlhófer Róbert és Léderer Leó, a gazdasági és pénzügyi bizottság tagjaivá dr. Konyovits Dávid, az építészeti bizottság tagjaivá id. Heindlhófer Róbert, az alsófoku ipariskola felügyelő bizottságának tagjaivá Antits A. Milán, Müller Gyula, az esküdteket összeíró bizottság tagjaivá Blagojevits János, ifj. Bosnyák József, dr. Falcione Nándor, Frey Imre, dr. Fratricsevics Aszt Vince, Ilkits Száva, dr. Bruck Jenő, Radicevics Sándor, Bugarszky Athanasz és Ugry Mihály, a tisztviselő ügyész helyettesévé, fegyelmi és árvaügyekben Kozma László, az esküdtszéknél működő bizalmi férfiakká dr. Fratricsevics Aszt Vince, dr. Falcione Árpád, dr. Nikolics György, Novákovits Izidor és dr. Scheer Ármán választottak meg.

öreg napjaimban, miként hogy a szeretetet vissza fogjátok fizetni, hogyha igazán szeretni tanítalak benneteket.

S ha lelkeimet az ismeretek igaz drágaságaival ékesítem föl, azt is csak tiértetek teszem, drága gyermekeim; ezt is eltanuljátok tőlem, s akkor, ha ez a szokás tölem reátok szállva, gyökeret ver szívetekben, nagyra növekedvén, ti sem fogtok másban gyönyörölni, mint abban, a mi szívet tisztává, a lelket nemessé és az elmét világossá teszi; ez a világosság fog elöttetek járni az életben, megmutatván az utat, amely az igazi boldogsághoz vezet. Világosság és szeretet lelketekben: Jézus leszen lelketekben, az a Jézus, akinek születését ma megünnepeljük, értünk született, értünk halt meg, meghalt azért, hogy bennünk feltámadjon, általunk éljen örökké, — csengetnek, jertek kedves kisdedeim, szedjük fel, mit a kis Jézuska ajándékkal hozott, nektek is, nekem is, mindnyájunknak, — maga-magát, legyen áldott az ő neve, amiért megtanít, hogy: Isten a szeretet!

2.000,000 korona.

Nagy az öröm a városházán. Végre megérkezett a belügyminiszter intévényje, amellyel a városok közigazgatási kiadásaihoz való hozzájárulás fejében az ez évi költségvetésben felvett két millió koronából Zombor városának 22,000 korona jutott.

A miniszter ezen összeget elsősorban a városi közigazgatási tisztviselők illetményeinek rendezésére és javítására szánta. Különösen ott, ahol a szoros értelemben vett közigazgatási tisztviselők és a hasonló állású állami tisztviselők illetményei között feltűnő nagy különbségek mutatkoznak a városiak hátrányára.

A felosztásra nézve a miniszter egy táblázatban direktívákat is közöl, amely szerint a VI. fizetési osztály 1. fokozatába 8000 korona, 2. fok. 7200, 3. fok. 6400 korona, ide sorolja a polgármestereket. A VII. fizetési osztály 1. fok. 6000 korona, 2. fok. 5400 korona, 3. fok. 4800 korona, a tanácsnokok, főjegyzők és rendőrkapitányoké. A VIII. fizetési osztály 1. fok. 4400 korona, 2. fok. 4000 korona, 3. fok. 3600 korona az árvaszéki elnök, tanácsnok, főszámvevő, főügyész, főorvos, főmérnök, utóbbi csak akkor, ha a magánygyakorlattól el van tiltva. A IX. fizetési osztály 1. fok. 3200 korona, 2. fok. 3000 korona, 3. fok. 2600 korona, az árvaszéki elnök, I. és II. aljegyző, a főpénztárnok, adóhivatali főnök, számvevő, rendőrkapitány, ügyész, orvos, irodaigazgató s a mérnök, ha a magánygyakorlattól el vannak tiltva. A X. fizetési osztály 1. fok. 2400 korona, 2. fok. 2200 korona, 3. fok. 2000 korona a III. és IV. aljegyző, fogalmazó, közgyám, levéltárnok, számvizsgáló, adóhivatali főtitest, pénztárnok, ellenőr, iktató, kiadó, irattárnok, allevéltárnok, helyhatósági állatorvos. A XI. fizetési osztály 1. fok. 1800 korona, 2. fok. 1600 korona, 3. fok. 1400 korona a számtiszt, könyvelő, számféjtő, adótiszt, pénztári tiszt, irodatiszt.

A segély mikénti felosztásáról a törvényhatósági bizottság fog határozni.

Amennyiben az engedélyezett összegből a kiosztás után még maradna valami, abból a rendőrlégénység részül segélyben s az esetleg még fennmaradó összeg közegészségügyi célokra lesz fordítva.

Szabadka a 2.000,000 koronából 55000, Ujvidék 32000, Zenta 5000, Baja 20000 és Magyaránizsa 3000 koronát kapott.

Előfizetési felhívás**„BÁCSKA“**

XXXIII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	3 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H I R K.

Lapunk olvasóközönségének, munkatársainak és jó barátainak boldog ünnepet kívánunk.

Kinevezés. A belügyminiszter dr. Sprodt Béla zombori pénzügyi fogalmazógyakornokot jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett magas minőségben pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

Ref. istentisztelet. A zombori ref. gyülekezet folyó évi december hó 26-án, Karácsony második napján, d. e. 10 órakor az ág. ev. imaházban urvacsora-osztással egybekötött istentiszteletet tart. — Arany Gusztáv lelkész, Kozma László főgondnok.

Kinevezés. A zombori pénzügyigazgatóság Rónai Antal topolyai és Nagy Béla kulai adóhivatali díjtalan gyakornokokat jelenlegi állomáshelyükön való meghagyása mellett segélydíjas adóhivatali gyakornokokká nevezte ki.

Szilveszter-estély. A zombori kaszinó-egyesületi dalárda folyó évi december 31-én eddigi szokásához híven ismét megtartja tombolával egybekötött Szilveszter-estélyét. Feleslegesnek tartjuk a dalárda mulatságát előre méltatni, hisz városunk közönsége ismeri a dalárda hagyományos mulatságait, amelyek fesztelenség, jó kedv tekintetében utolérhetetlenek. A műsor maga olyan, amely a legmagasabb művészi igényeket is kielégítheti, mert a rendezőségnek sikerült közreműködésre Csavojác János hegedűművészt, Csavojác Paula zongoraművészt és Inhoff Józsefné kiváló műkedvelő énekest és dr. Németh Arturt megnyerni. Éjjelkor tombola lesz. A műsort imitt közöljük: 1. Liszt F.: Csata előtt. Férfikar. 2. Pablo Sarasate: Fauszt ábránd. Előadja hegedűn: Csavojác János, zongorán kíséri: Csavojác Paula. 3. Schmidt F.: Magyar népdalok. 4. Ábrányi K.: Esti dal. Éneklő: Inhoff Józsefné, zongorán kíséri: Marschall Béla. 5. Egressy B.: Beteg leány. Férfikar. 6. Gaál F.: Cseh dalok. Előadják: hegedűn Csavojác János, cellon dr. Németh Artur, zongorán Csavojác Paula és harmoniumon Tomcsányi Aladár. A pártoló tagok a pártoló tagsági jegy 2. szelvényével válthatják meg jegyüket este a pénztárnál. Belépődíj 2 korona.

Szabászati tanfolyam. A bács-megyei háziipari szövetkezetnek Fernbach Károlyné védnöksége alatt fentartott női ipariskolájában rendezett 10 hetes szabászati tanfolyam tizenhét résztvevője folyó hó 17-én megtartott vizsgaszerű berekesztésen mutatta be tanulásának eredményét, amellyel a jelen volt díszes közönség teljes meglepedését és elismerését nyerték el. Az ünnepélyen Zsuljevits Ernő, a háziiparszövetkezet alelnöke s a felügyelőbizottság közül Popp Györgyné alelnök Trischler Gyuláné, Sztrilich Zsigmondné, Csernyus Pálné, Sztankovits Györgyné, özv. Alföldy Gedeonné, özv. Trischler Ferencné és Wundszám Ida vettek részt.

Evangelikus karácsonyesti istentisztelet. A zombori evangelikus egyház folyó hó 24-én pénteken délután 5 órakor az evangelikus templomban karácsonyesti istentiszteletet tart, mely alkalommal az elemi iskolai tanulók részére karácsonyfát állít.

Lapárverés. A zombori Iparoskör az összes előfizetett hír- és szaklapokat folyó évi december hó 26-án, vasárnap délelőtt 11 órakor elárvereztetni és az árveréshez a venni szándékozókat tisztelettel meghívja.

Kitüntetés. Scodnik Rezső folyam-mérnökségi kir. főmérnököt az olasz király az olasz koronarend lovagkeresztjével tüntette ki.

A kath. legényegylet folyó hó 26-án, vasárnap este 8 órakor saját pénztára javára tombolajátékkal egybekötött pásztorjátékot rendez. Szinre kerül: Erdőssy Károly „Ami fentart minket” című pásztorjátéka. Személyek: Gombos asztalosmester: Gaszmann József, Béla fia: Darázi Sándor, Márta leánya: Firányi Mariska, Pali, Gyuri tanoncok: Vidákovics József és Fuderer János, Jankó szolgál: Schwell József, Klein hivatalnok: Kovács András, Szekeres Dénes István: Pataiger Nándor, Szekeresné: Stefkó Mária, Egy segéd: Horváth Károly. Segédek, tanoncok. Történik az első felvonás Gombos lakásán, a 2. és 3. felvonás Szekeres lakásán. Belépti díj: Ülőhely 80 fillér. Tombola jegy 20 fillér.

A vasuti bérletjegyek átírása.

A kereskedőcégek részéről váltott bérletjegyek átírására vonatkozólag érvényben volt szabályokat a Máv. ez évi március 1-én hatályon kívül helyezte és az átíratási engedelmet csak halálesetre tartotta fenn. Ebben az ügyben a kereskedelemügyi miniszter leiratott intézett az OMKE.-hez, amelyben közli, hogy a kereskedőcégek által váltott bérletjegyeknél és a vonalesoportokra szóló féláru jegyekre jogosító igazolványoknál az átírást az ugyanazon céghez tartozó más személyre az érvénytartam alatt egy ízben január 1-től kezdve ismét megengedi. Az ellenőrzés hatályosabbá tétele végett ezentul a jegyek kiállításánál az a cég is meg fog jelöltetni, amelyhez a bérletjegyet használó egyén tartozik; az átírás pedig csak az érdekelt kereskedőcég írásbeli nyilatkozata alapján történhetik. Ujítás továbbá az is, hogy az egy személyre szóló bérletjegyeknek ismét egy személyre, vagy két személyre szóló jegyeknek ismét két személyre való átírása esetén az hátralékos időre eső összegnek nem 10, hanem 20 százalékát kell megtéríteni.

A duhajkodás vége.

Mravik István és Sepsi István dunagálosi földművesek vadászatot tartottak a petrőci határban. Ezután betértek a petrőci vasuti vendéglőbe s ott borozgattak, miután már jó néhány pohárral felöntöttek, Mravik István kiment a koresma folyosójára s ott a nála volt vadászfegyverével célozgatott. Eközben arra hajtott kocsijával Krevanka József dunacsébi gazda, akire Mravik fegyverét ráfogta s egyre hangoztatta, hogy lelővi. A dunacsébi német kérlelte Mravikot, hogy ne lövöldözzön, mert ez nem játék, de Mravik erre nem is hederített s amint Krevanka mellette már elhaladt, újból célba vette s kétszer elsütötte fegyverét. Mindkét lövés talált és pedig egyik a fején, a másik pedig oldalbordáján találta a szerencsétlen Krevankát, úgy hogy az a kocsijáról nyomban leesett. Mravik István véres tette után megszökött. A csendőrség azonban elfogta és az ujvidéki kir. ügyészség fogházába kísérte.

Halálozás.

Lippert Ferenc Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja, folyó hó 21-én életének 61-ik évében meghalt. Temetése folyó hó 23-án délelőtt 10 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

A „Zombora Esperanta Grupo“

1910. január hó 3-án a nagy érdeklődés miatt megnyitja a II-ik tanfolyamot a), b) és c) csoporttal. Az eszperanto előadások hétfőn és csütörtökön az evangelikus elemi iskolában csoportonként külön előadók által tartatnak meg. Tanórák: a) csoportnak délután 1/2, 5—1/2, 6-ig, előadó Rác Soma; b) csoportnak este 6—7-ig, előadó dr. Pataj Sándor; c) csoportnak este 1/2, 8—1/2, 9-ig, előadó dr. Mátits Márton. Az előadók akadályoztatása esetén helyettes előadó Lombos Alfréd. Az érdeklődők a szabad idejüknek legjobban megfelelő tanórákra jelentkezhetnek. Fűtésre, világításra és könyvtárra havonta előre 1 kor. fizetendő. Tandíj nincsen. Előjegyezni — levelezőlap útján is (ez esetben a teljes cím jelzésével) — Lombos Alfréd csoport-elnöknel lehet.

Boldog ünnepeket! Ezt adják ma szájról-szájra az emberek. Mindenki megelégedettnek, boldognak látszik. Mindenki örül a karácsony szent ünnepének: kicsinyek és felnőttek egyaránt. Ma, karácsony szent estéjén kigyulnak az örökzöld fácskán az apró gyertyák és mintha fényük ma ragyogóbb világosságot terjesztene, mint máskor. Az apró gyermekereg körülállja a csillogó diszben tündöklő zöld fácskát és boldog mosollyal szemlélnek a kis Jézuska ajándékait. Ezen a napon megelégedett úgy a gazdag, mint a szegény szülők gyermeke, mert ahol nem jut csillogó diszre, ott a gyermekek örömet más pótolja, mert amit a gazdagok szalonjában nem talál, azt a szegények kunyhójában meg lehet lelteni: szalmával telehintett szobát, ahol az apró gyermekek vígan, gondtalanul üzik pajkos játékkukat. Ez az ő legnagyobb öröme a Megváltó születésének estéjén. Az ő örömebe belevegyül a szülők öröme is. És hosszan, boldogan el-elnéznek gyermekeik gondtalan játékát...

Halálozás. Id. Donoszlovits József volt 1848-49-iki huszárhadnagy, a Bács-Bodrog vármegyei Honvéd Egylet elnöke, Zombor szab. kir. város nyug. főszámvevője és a zombori róm. kat. hitközség templompénztár gondnok-ellenőre folyó hó 23-án életének 84-ik évében meghalt.

A „Zombora Esperanta Grupo“ ha megfelelő számú tagok jelentkeznek, 1910. évi május hó 1-én megnyitja állandó olvasó termét (kaszinót), hova 2 korona negyedévi tagsági díj befizetése mellett eszperantista hölgyek és urak egyaránt beléphetnek. A tagok rendelkezésére fognak állni Budapestben, Angolországban, Ausztriában, Belgiumban, Bolgárországban, Dániában, Franciaországban, Hollandiában, Lengyelországban, Németországban, Norvégiában, Olaszországban, Oroszországban, Spanyolországban, Svájcban, Svédországban, Chileben, Egyesült Államokban, Mexikóban, Peruban, Algírban, Japánban és a Filippi szigeteken szerkesztett eszperanto lapok és a kézikönyvtár.

Betörés. Ernszt János és fia újvidéki nagytözsdejébe szerdára virradó éjjel a kapubejárat alatt levő, az üzletbe vezető vasajtó keresztvasának lefeszítése és az ajtó zárának alkuleszal történt kinyitása után ismeretlen tettes behatolt és a kézi pénztárban elhelyezett mintegy 200 korona készpénzt, 382 korona értékű váltóúrlapot és 2018 korona 50 fillér okmánybélyeget elrabolta. A rendőrség a nyomozást megindította.

Ingyen könyv a házi nyultenyésztésről. A Házi nyultenyésztők Országos Szövetsége (Budapest, Csillaghegy) a házi nyultenyésztés népszerűsítése érdekében minden érdeklődőnek ingyen küldi meg a most megjelent ismertetőjét a nyultenyésztésről, amelyből bárki annyira megismerheti ezt a hasznos gazdasági mellékágazatot, hogy maga is bele foghat a jövedelmező tenyésztésbe. Ezt a kezdést is megkönnyíti a szövetség azzal, hogy jó tenyésztő anyag beszerzését közvetíti, sőt vagyontalanoknak ingyen is ad. A házi nyulak vágását és gereznájuk gyűjtését a szövetség Csillaghegytelepén, valamint husuk árusítását a Központi Vásárcsarnokban megkezdtek; a termékek tehát bármely mennyiségben értékesíthetők.

Szerencsétlenség. Szilbácson Zarándy Zoltán körvadászatot rendezett, melyen majdnem végzetessé válható baleset történt. Egy Schäffer nevű német földmives egy hajtófiút meglőtt. Szerencsére a lövés nem okozott nagyobb sérülést.

A milliomos főnyeremény. Bajoról írják: Wágner Sándor, a milliós sorsjegy-bünper elítélte, ügyvédjét perújítással bizta meg s a perújításban három, még ki nem hallgatott tanura hivatkozik. A szabadkai törvényszék januárban hirdeti ki a Kuria ítéletét. Wágner most a büntetés megkezdésére halasztást kért.

Képkiallítás. Juhász Árpád zombori festőművész 100 darabból álló festménye és rajzaiból, köztük azok a rajzok, melyek a londoni nemzetközi kiállításon első díjjal és aranyéremmel lettek kitüntetve, továbbá a gödöllői festőművészek, körösfi Kriesch Aladár, Nagy Sándor, Novák Sándor, Undi Carla agareljei, végül Szőri József modernista festőművész olajfestményei és Major Henrik a Fidibusz karikaturistájának rajzaiból érdekes művész kiállítást rendez a szegedi „Paletta“ művészársaság.

Allami díj. A palánkai hajós otthon részére ügyminiszter évi 1000 korona segélyt jélezett.

Táncesté A zombori összmunkásság folyó hó 26-án „Pokol“ vendéglő emeleti termeiben működi előadással egybekötött táncestélyt rendez.

Zongora ajdonosoknak szíves tudására hívjuk, hogy Herczenberger Matild zongoratanárnő meghívására Fink Leó, a híres Keresztélyféle fővárosi zongoragyár hangverseny hangolója városunkba érkezett és itten, valamint a környéken is egyes hangolásokat 6 koronájával végez. Javításokat külön alku szerint. Lakása: Kigyó-tér 1., a színházzal szemben.

S Z I N É S Z E T .

Heti műsor:

Szombat: **Vig özvegy.**
Vasárnap: **Tilos a csók.**
Hétfő: **Tanítónő.**

*

Hétfő, december 20.

Kis szökevény.

Kedd, december 21.

Szerelmi keringő reprisei teljesen üres nézőtér előtt.

Szerda, december 22.

Taifun. A „Taifun“ első budapesti előadása után fővárosi komoly lapok és nagynevű aesthetikusok foglalkoznak annak a fejtegetésével, hogy vajjon eltalálta-e Lengyel Menyhért a japán felfogást, nem tuloz-e és hogy helyes-e a japánoknak olyképp történt beállítás, mely szerint van nekik titkos és titkolt céljuk, kémlelési rendszerük. E körül forgott a vita és ezen nézőpontból dicsérték vagy kárhoztatták a darabot. Nézetem szerint az a része a méltatásnak helytelen volt. Lengyel Menyhért nem akart japán karképet, sem jellemrajzot adni, ő mindössze azt akarja megmutatni a Taifunban, hogy idegen környezet, idegen fajú asszony még a legerősebb idegzetű, leghatalmasabb kötelességtudású, legműveltebb férfit is megtöri. Minden más csak ennek a tételnek bizonyítását szolgálja. Ennek bizonyítására szolgál a hazaszeretnek, tanulásnak, baráti és rokoni áldozatkésztségnek képe; erre szolgál a japán hideg mosolyának, temperamentum hiányuknak; nehézkességüknek és udvariasságuknak rajza. Mind csak azt a célt szolgálja, hogy az ember érezze, milyen hatalom egy asszony, ki még olyan embert, mint dr. Tokeramo is ki tud hozni nyugodtságából és ingerlésével, kelletésével és rosszasságával a hideg művelt tudóst annyira felingerli, hogy öl.

Ismételtem, hogy ez a darab játszhatnék nálunk Magyarországon német vagy angol szereplőkkel, Németországban magyar szereplőkkel, nem fontos benne, hogy japánok játszásk Berlinben, mert az örök emberi az asszonynak örök hatalma így is érzékeltethető. Japánoknak beállítás, csak azért bir fontossággal, mert az utolsó időben az ő

jellemük ismertté lett és az ő jellemüknek kiváló sajátosságai az ellentétet és az asszony hatalmát elég kifejezően mutatja meg.

Dr. Tokeramo, ki szerelemből megöli Kerner lát, a környezet, mely azt nem képes megérteni, hogy miképp lehet asszonyért, pláne rossz asszonyért busulni, általános örök emberi és ezért téves nézetem szerint a japánok jellembeli sajátosságából a kiindulás.

A darabnak ma esti előadása ezt az általános emberi vonást nem domborította ki. A színészek minden igyekezete a japán sajátosságok kidomborítására, a rendezés ezeknek a jellegzetességeknek feltüntetésére irányult. Remete Géza volt Tokeramo. Idegenszerűen hatott idegenszerű szerepében, nem tudunk vele érezni sem akkor, mikor a kötelességről, sem akkor, mikor a bűnbánatról beszélt. Nyugodtságában, indulatában, sőt még bűnbánatában is nem láttuk eléggé az embert, tulságosan gépszerű volt. Nem tudta megérthetővé tenni, miképp lesz a hideg, nyugodt japán tudósból gyilkos, miképp változik át a halvérű japán indulatos, heves, vérengző emberré. Emellett kissé elnyújtotta a szavakat és paúzákat — úgy látszik a próbák hiányának egyik következményeképp — annyira, hogy már szinte unalmassá lett.

Kerner lát Hevesi Mariska, Hempel Terit pedig Hevesi Gusztika játszották. Hevesi Mariska az I. felvonásban kissé túlhideg volt, nem adta az igazi szalondémont, volt valami kissé tulszende viselkedésében. A II. felvonásban Tokeramo ingerlése azonban egyik sikerült alakítása. Az átmenetet a képmutató siró asszonyból a gyilkolni akaró, szeretőjét lenéző hiszterikát, a gunyt és megvetést jól; nagyon jól alakította. Hevesi Gusztika a természetesség fegyvereivel a báj és egyszerűség keresetlen kifejezéseivel adta Teri szerepét. Különösen tetszett a IV. felvonásban, mikor Tokeramot ápolja és becézeti. Ma nagyon jó volt Gózon Béla, mint Lindner. A cinikus, elkeseredett, hideg és amellet szerelmes, elzüllött író kitünően fogta fel és jól kidolgozva adta.

Az előadás, mely 1/2 9-kor kezdődött, 3/4 12-ig tartott és egész menetében vonatolt volt. Tudja Isten, hiányzott benne élet, lendület, küzködött benne a szerepnemtudás. Nagy igyekezettel lejátszották a darabot és eredmény, majdnem semmi. Ami érhető is, mert sohasem szabad kevés próbával adni oly darabot, melynél a gyorsmenet az előadásnak a főfontossága. S.

A szárnyaskerek árnyékából.

Irta: **Kemény József.**

Vera kendőt borított a vállára és a varrásával lámpagyújtáskor átment a szomszédba, Takácsékhoz, akik a pályaudvar közelében, soklakóju bérkaszányában laktak. Fejlésben elmaradt, vézna gyermek volt a sorompóék fiatal leánya. A nélkülözés, a korai gondok nyomait viselte. Apja a falatot vonta el szájától, — mint mondani szokás — hogy Verát taníttassa. El is végezte a leányok kereskedelmi tanfolyamát; többnyire azonban nem volt állása. Szegénynek szegény a szerencséje. Hát otthon segített anyjának a háztartás körül; ráért a sok gyermekkel megáldott, korán előregedő asszonyra a segítség. Egyetlen szórakozása volt a leányoknak, ha ilyenkor munkájával átmehetett Takácsnéhoz, aki szívesen átengedte neki a varrógépét és jól tartotta szóval.

Nem valami mulatságos dolgokról beszélgettek, hisz a szegény embert ritkán éri öröm, a baj meg árnyékként lépked a nyomában. Vera beteg apját panaszolta: meddig bírja még a huszonnégy órás szolgálatot künn a sorompó mellett, szélben, fagyban?! A kocsirendezőné meg az urán sopánkodott, aki évek óta szaladgál a vágányok közt forró nyáron, zivatarban, hóförgetegben egyaránt. Emlegeti is szegény feje eleget, mikor úgy reggelenként fáradtan esik ágynak, hogy öregséget kezd érezni a csontjaiban. Másnap aztán megint csak nekiindul a szolgálatnak. Csak ezen a zimankós télen volnánk már tul! A vonatok rendetlenül közlekednek, a vágányok megtelnek nem továbbítható kocsikkal. Napról-napra bajosabb a rendezés. A főnök ur lármáz a hivatalnok urral, a hivatalnok ur lehordja a kocsimestert, a kocsimester ur leszólja a kocsitolókat. Hát ne átkozza meg a szegény azt a percet, amikor a sineket meglátta?

— Aztán tudja Vera lelkem — sóhajtozott tovább Takácsné — Gáspár sora sem indul jobban.

A leány fölpillantott varrásáról. Szintelen arcán árnyék suhant át.

— Ma kapta vissza a tizedik kérvényét. Másfél esztendeje dolgozik ingyen. Pedig hogy biztatta az igazgató ur, mikor az érettségi után a nagyprépost öngyászata kártyájával alkalmazást kért. Hogy azt mondja: „Csak maradjon itt öcsém. Biztos a jövője. Majd meghirdetem a pályázatot, kinevezem díjtalan gyakornokká. Néhány hónap se telik bele, ha levizsgázott, megkapja valahol a díjas állást“.

A város végén felsüvöltött a gyári kürt.

— Jaj, hat óra már! Szegény fiam mindjárt itt lesz s még hideg a vacsorája. Maradt délben egy kis főzelék.

Azzal sietett is ki Takácsné a konyhába. Vera egyedül maradt. Vékony ujjai, melyekre a nehéz házimunka szürke barázdákat mélyített, szaporán forgatták a tűt. Amikor alkalmazásban volt, meg tudott egy-két koronát takarítani. Egy kis vászonra „kelengyére“ valót. Most is Gáspárra gondolt, akivel együtt jártak be annak idején vonaton az iskolába, mikor még künn laktak a rendezőben. Együtt ebédelték délben száraz kenyeret, ha az iskolaszolga jókedvében volt, egy tanteremben, máskor meg a sétatér egy árnyékos padján. Most már föl nőttek: a városban laknak. Ujra közös a sorsuk, küzdelem a balvégzettel, melynek mindig megvan egy szalmaszála, egy göröngye, mit utjokba tehet. Verának nincs alkalmazása, Gáspárt az állam dolgoztatja — ingyen.

A szomszéd kutyája szűkül az udvaron. A következő percben benyit a fiatal ember.

— Jó estét Verus! — köhécsel is.

— Jó estét, Gáspár. Mi baj?

— Förtelmes köd ereszkedik alá. Szegény apám, megint nehéz éjszakája lesz. — Hallotta Verus: már ismét „megjöttem.“ Végre kaptam: „A kért állás másnak adományoztatott.“ Oda van a tizedik koronás bélyeg.

— Fizetést nem kap, de bélyegét követelnek tőle. Igazság ez Gáspár?

— Hja a törvény — törvény.

— Emberek csinálták.

— Meg emberek szenvedik! De megkeresem esténként a bélyegre valót. Akadt protektorom a Reggeli Lapnál. Dr. Málnás beszerzett korrektornak . . . Anyám, talán már elég meleg a vacsora?

— Hozom, fiam.

— Igyekeztem köll. Szombaton sok a javítani valóm. Vasárnapra bő olvasmányt vár a közönség. Éjfél utánig megkeresek talán másfél koronát. Be jó édes az a répa! . . . Elsején aztán lesznek új pályázatok: megkockázatok ismét egy bélyegét. Még rám talál mosolyogni a szerencse. Azaz — ránk, ugy-e Verus?

Kívül megzörgették a konyhaajtót. Bakos, a kocsitoló jött.

— Adj Isten, szédasszony!

— Fogadj' Isten szomszéd. Mit hozott?

— Gáspár ifju . . .

— Mi az, Bakos úr? Kerüljön beljebb.

— Köszönöm. Az ifjural akarnék szólni.

Péter.

— Apám üzen valamit? — kérdi Gáspár, miközben megijed hangja rémült rezgésétől.

— Hogyne . . . kijöhetne . . . hozzá . . . egy . . . kicsit.

— Mi az szomszéd? Talán baja esett az uramnak?

— Dehogy, — felelt Bakos bizonytalanul — a 9-es már kiment nagynehezen, hát azt mondom neki, hogy hazanézek az anyjukomhoz. Reggel, mikor szolgálatba indultam, panaszkodott, nyögött, megnéztem, — mondok — nincs-e már valami ujság? . . . Hát akkor kért Péter, hogy legyen szives Gáspár ifjurat kiszólítani.

— Már mehetünk is. Legyen nyugodt édesanyám — szólt a fiatalember riadt tekintetét elfordítva — mindjárt itt leszek. Addig visszateheti a tányért a tűzhelyre. Viszontlátásra Verus!

Amint kiértek az utcára, megragadta Bakos karját.

— Ne titkolja, baj érte az öreget; érzem, látom az arcán.

— Siessünk ifjural.

— Jaj! — kiáltott Gáspár. A szívébe görcs markolt. Egy pillanatra megállott, aztán futásnak eredt az állomás felé. A piros lámpásos férfi elmaradt mögötte a ködben.

Gáspár a váltoállító toronyhoz rohant; a széles ablakosoron sápadtan tört át a világosság. Embersoport árnyéka alaktalanodott a halavány fényfoltban. Ugy bukott közéjük az ifju. Hörögve fagyott ajkára a sikoltás.

— Apám!

Formátlan tömeg sötétlett a hordágyon. Csak sejteni lehetett, hogy ember. A marcona vasutasok könnyezve nézték, mint borult a fiu apja összezsuzott tetemére. A főnök és az orvos elmentek volt. Nem akadt már dolguk az ügy körül. A „csöndes“ — kompánia várt rájuk. A hivatalnok intézkedett.

— Csicsay és Kovács vigyék a kapuhoz, a hullaköcsi mindjárt itt lesz. Aztán indult a forgalmi irodába, hogy jelentését megírja.

A „torony“ falán megcsöndült a harangjelzés, gyorsvonat a szomszéd állomáson van. Szabaddá kellett a vágányt tenni. Tíz perc az idő. A kocsimester magasra emelte lámpását és sipjába fujt. A tartalék mozdony megindult néhány kocsival a raktár felé. A fékre, hágsóra kapaszkodó kocsitolók némán hallgatták a kerekek csikorgását, melyekre ráfagyott szerencsétlen bajtársuk vére.

Gáspár kábultan állott a kocsimester mellett. Gondolat nem fért agyában. Nem is hallotta talán a vén altiszt szavait:

— Szegény Takács! Régi szorgalmas emberünk volt. Itt történt. A hidmérlegre kellett egy kocsi szentet állítani. A tartalék

lassan haladt, Takács a láncot kiakasztotta s „előret“ sipolt. Amint aztán az ütközők alatt ki akart bujni, a nekiódult kocsik közül, elcsuszott a fagyos talpfán. „Nem szabad“ — mondja az utasítás. De ez csak írott malaszt. Nem ragaszkodhatunk hozzá, mert akkor sohasem végzünk a munkával. Majd rá mondják, hogy gondatlanság.

Gáspár ott ül a nyomda üvegfülkéjében. Várja az oldallevonatokat. A holnap ujság-ból kell a sajtóhibákat kiirtani. Maga sem tudja, hogy jutott oda, arra sem emlékezik, hogy a tördelő dűnyögött valami késedelemről, különórásról. A szedőgyerek hozza a még nedves levonatot. Gáspár szeme gépiesen siklik el a sorokon. Szíve fájdalmasan sajog, amint olvassa:

— Szerencsétlenség a pályaudvaron. A maga gondatlanságának lett véres áldozata ma este Takács Péter kocsirendező . . .

Gáspár nem lát többet: környei ráhullanak a festékszagu kefelevonatra . . .

A kártya.

Úgy ülnek az asztaloknál,
Mint a fakó rémek.
Kínos, görcsös remegéssel
Osztanak s remélnek.

Csak osztanak, csak kevernek
Ifjú arcú vének.
Fojtott, izzó légben már csak
Nagy bankók beszélnek.

Néma bankók mosolyogva
Uj gazdához futnak.
Pénze lehet, mint a fűszál
Ott . . . annak az úrnak.

„Csak hidegvér! Rajta urak!
Pitymallik! Már? Rajta.
Oda haza az asszony már
Kis urát sóhajtja.“

Ottan bizony sóhajtozva
Hánykodik az asszony.
Még nem tudja, lesz-e miből
Ebédet hozasson?

Schmidt L. József.

A selyem napernyő.

Irta: Türr Antal.

Az egész históriának egy reggeli séta alkalmával egy szép fehér, selyemcsipke napernyő volt az oka. Az asszonyka meglátta a kirakatban s erőnek-erejével megakart venni, a férj pedig kézzel-lábbal kapálódzott a luxus adó ellen. Felesleges és ostoba kiadásnak tartotta, de talán a zsebje se viselte volna el ezt a nagy érvágást. Hiszen csak egyszerű miniszteri tisztviselő volt, számba kellett hát vennie, hogy meddig ér a paplan. Azon tul nem nyújtzkodhatott, akárhogy is erőszakoskodott az asszonyka. Természetes, hogy már az uton összekülönböztek, otthon pedig folytatták a zsörtölődést.

— Ugy látom, hogy maga már nem szeret — mondta a férj.

— Lehet, hogy igaza van — vágott vissza a menyecske.

— Ugy?

— Bizony ugy!

— Hát akkor hazug volt az első mézes szava, méreg a csókja és bűn az ölelése.

— Akkor nem volt.

— Bizony az volt.

— Nem, ha mondom!

— Mért?
— Mert akkor maga más ember volt és megvett mindent, amit kívántam. Még a csillagokat is lehozta az égről.

— De csak este, lámpafénynél, egy tézstaszűrő segítségével, — mondta a férj komikus hangon.

— Ne léhaskodjon! — pattogott a menyecske.

— Nem vagyok én léha.

— De igenis néha.

— Ha nem érzem jól magamat.

— Persze az én társaságomban, — vetette oda szemrehányólag az asszonyka.

— Azt nem mondtam.

— Hát beszéljen okosan.

— Miről, kérem?

— A fehérselyem napernyőről.

— Az ott van a kirakatban.

— Hozza el, délután kimegyünk vele a löversenyre. Hadd pukkadjanak meg a barát-
nőim! — mondta az asszonyka.

De már ezt igazán tréfának vette Almási Tihamér és egy bohém férj szeretetreméltóságával mondta:

— Gyalog, vagy lóháton?

— Már megint más malmon örül? — sziszegte a menyecske.

Almási azonban már benne volt a humorban, gondolta hát magában, ha már előbb-
utóbb ugyanis meg kell venni azt a bolondos napernyőt, legalább kissé megcsipkedi az akaratos feleségét. Az mondta:

— Ott örlök, ahol kelepel a malom.

— Célzás akar ez lenni? — kérdezte a menyecske és mindjárt a szeméihez emelte csipke zsebkendőjét.

Almási látta, hogy gyémántgyöngyök hullanak az imént még ragyogó szemekből, hát nevetve mondta:

— No, ne sirjon lelkem, elmegyek...

— Hová? Az ernyőért? — kérde hirtelen az asszonyka és gyorsan felszárította a könyeit.

— Elmegyek a régi szeretőm után, — folytatta a férj mosolygva a befejezetlen mondatot.

De az asszonyka erre éppen nem mosolygott, nem is sirt többé, hanem mintha tüvel szurták volna meg a szivecskéjét, egyszerre lángalobbant az arca és haragtól kipirulva mondta:

— Még ma elválnék! Én is itthagynom magát. Tudom, hogy százszor is üzen majd értem, de akkor majd én is a nótával felelek: „Megérem még azt az időt, sirva még el kapum előtt, megöleled kapufáját, úgy siratod a gazdáját.”

— Hm, gondolja? — kérde Tihamér és magában jót nevetett.

— Ne kinozzon tovább! Amit mondtam, az szent irás! — válaszolta a haragos menyecske és a rózsás ujjait fenyegetőleg emelte föl.

— És meddig marad el, kedves?

— Mindörökké!

— Amen — mondta Almási hahotázva, aztán vette a kalapját és eltávozott, hogy megegyeszen jól megnézze azt a selyem napernyőt és talán meg is vegye.

Arról biztos volt, hogy a felesége nem váltja be a szavát, ha mindjárt szent irásnak mondta is. Csak érzékenykedik, mint a mimóza. Csak szeszélyes az asszonyka, mint a rossz óramutató: egyszer előbb, másszor utóbb jár a nyelvecskéje, de sohase jól.

Mikor az asszonyka magára maradt és ecsillapult a haragja, kezdte megfontolni a

dolgot. Még se kellett volna ilyen komédiát csinálni. Hiszen Tihamér nagyon jóra való férj és szerelmes, mint egy kis majom. Naponta százszor is megcsókolja a kezemet és a lelke másik felének nevez. Hát itt lehetne hagyni ilyen jó férjet? Nem, nem pakkolok, várok még néhány napig, hiszen holnap is, holnapután is, meg azután is lesz löverseny. Hátha mégis magabater ez a kedves ember és megveszi a „pukkasztót”. De aztán a szívem is mást mond mint a szám. Szeretem én is nagyon a férj... Csak haragjában mond az ember má... mint amit gondol. A harag pedig rossz tanácsadó. Ugy van, fejezte be a kis menyecske gondolatait, aztán leült szépen a pamagra és lapozgatta a „divatlapot”, hogy ne találja-e benne még szebb és drágább napernyőt, mint az a kirakatbeli.

Amint így csendben lapozgatott, egyszerre csak kinyílt a szoba ajtaja és azon Tihamér társaságában bedugta a drága selyemcsipke napernyő a fejét. Az asszonyka hirtelen fölugrott a pamagról, odafutott a férjéhez, megölelte, megcsókolta és ujongva rebegette:

— Óh, lelkem egyik fele, maga igazán aranyos ember!

— Hát nem hagyott itt? — incselkedett tovább Tihamér.

— Hogy gondol olyant?

— Hiszen az imént az mondta, hogy nem szeret már.

— Az csak lári-fári!

— Hát igazán szeret?

— Nagyon, de nagyon!

— Meddig?

— Mindörökké!

— Amen — mondta rá megint nevetve Almási, aztán pedig fogta a kalapját és indulni akart kifelé.

— Hová megy? — kérde az asszonyka meglepetve.

— Elmegyek a...

— Csak nem a régi szeretője után?!

— Vágott hirtelen a szavába a mosolygó kis feleség.

— Nem, hanem a dolgom után.

— Hiszen ma ünnep van!

— De van még egy kevés teendőm.

— Elvégezheti azt holnap is — mondta az asszonyka, aztán, mint a béke anyyala, mindjárt szerető férjének a vállára borult és örömtől sugárzó arccal, csillogó szemekkel csicseregte a fülébe.

... „Ne menj el, maradj itt,
Majd meglátod, jobb lesz itt,
Magad ülsz az ölemben”...

Almási Tihamér ezeknek az édes szavaknak igazán nem tudott ellentállni, s ha a kedves asszonyka még egy drága selyem napernyőt kért volna, hamarjában azt is megvette volna. Ott maradt a szép asszony mellett, vele együtt gyönyörködött a kifözött tervekben és délután kimentek barátinóket „pukkasztani” a löversenyre.

Mert hát ilyenek a rossz férjek.

Találkozás.

Ragyogó hálóját széthinti a nap,
Felhőfoszlányok úsznak át az égen,
Sötét csipkés szövetök rótszínben ég
A tisztán aranyló reggeli fényben.

A harmatos úton egy fehér lány jön,
Sötétarcú férfi lépdek nyomába.

A lány oly édesen kacag, nevetgél.
S oly fáradtan mosolyg a férfi szája.

Ott mennek ők egymás mellett, szorosan:
A fény mosolygva, a felleg sötéten.

A lány ajkán az első csók vágya ég.
S a férfi? — vágyát elcsókolta régen.

M. Radich Jolán.

KÉPKIÁLLÍTÁS. *Tornyai János, jeles festőművésznünk, ki jelenleg Baján rendezett kiállításával a bajai közönséget egészen meghódította. A karácsony és újév közötti napokban a zombori közönségnek is bemutatja képeit. Az érdekesnek ígérkező kiállításra eleve is felhívjuk olvasóink és a nagyközönség figyelmét.*

Mesék az életből.

Az éhség.

Írta: **Schmidt L. József.**

Senkije sem volt. Egyedül állt a nagyvilágban. Támasz nélkül.

Sohasem látott fényes napokat, de most, hogy napok óta egyebet sem evett, mint száraz kenyeret, oda sodródott, hol a szegény lányok kalváriája kezdődik...

... S az éhség fáj; oly álnok tanácsadó. Leránt a pocsolába, gazemberré teszi még a szentet is. És ő még szent volt. Tiszta, érintetlen, mint a fán mosolygó hamvas gyümölcs.

Óh! az éhség.

Már az utcára sem mert menni. Félt önmagától. Félt attól a lázasan lüktető világtól, melynek minden mozdulata, fordulata lelkébe markolt. Futva menekült, ha mellette suhogva, csábitva siklott el egy selyemruhás dáma. Ijedten szoritotta kívánatos kebelére, tépett, foszlott kendőjét, ha egy kalandéhes „uri betyár” vágyakozva vetett rá bűnös pillantást.

Azt hitte, mindenki őt lesi. Mindenki őt bámulja. Futva menekült abba a kis vacokba, mit lakásnak, emberi lakásnak keresztelt egy szívtelen barom, azért hogy pénzt kapjon érte. Óh, ha ezt is felmondják! Pedig maholnap ebből is kiteszik, mert utolsó filléreire vett kenyérhéján ragódik.

PéNZ! Igen, ha önéki pénze lenne. Ha a kenyér mellé egy falat hus is akadna. Óh! ha pénze lenne!

És az a tiszta, fehér lelkű lány, ki harangszóra imát mondott, ki becsületesebb volt, mint maga a becsület, éjjel-nappal csengő aranyokról, fényről, bűvös suhogásról álmodott. Látta, érezte, hogy ez az álomélet lejtős, sikamlós utakra ragad.

Hiába. Ő, ki eddig csak filléres örömkön ujongott s darócban szűkölködött, lázas álmaiban milliókat szorongatott kacsóiban, hivalkodó pompás selyemruhákban kacérkodott.

Óh! az az éhség! Az a korgó gyomor! Mire visz, hová ragad. Megrontja a szentet. Megtépázza a hitet, a sárba ránt.

... Egyszer csak arra ébredt, hogy az éhség megette utolsó kincsét, becsületét. És az a cilinderes gazember, ki belevitte a bűn forgatagába, sok-sok csillogó aranyat, csengő pénzt dobott rongyos cipőjü lábái elé.

Óh az az éhség. Azok a csengő, kacagó aranyak...

A köcsög kávé.

— Egy falusi kántor jeremiádja. —

Írta: **Verner László.**

Mélyen tisztelt uraim és hölgyeim! A kézzelfogható kapacitálások egész seregével találkoztam világeletemben, de amit a minap a gégem szenvedett, olyanul soha. Ha akarják, ha nem, elmondom. Végigéltem én már egy pár alkotmányosdit. Tisztességes emlékeim is vagynak, akár Tisza Lászlónak a moóri csatából. A szívem, az én érzékeny szívem alsó kamráján két oldalbordám zötyög: ketté van törve, a lapockacsontom a helyéről félre van tolvá, a tarkoponyámon forradások egész szabálytalansága hemzseg, amint itt vagy ott elagyabugyáltak, mint aféle nyelves

és énekes kántort a kortes, meleg napok alatt. És mindez semmi a tenge sima tükréhez, helyesebben a köcsög kávéhoz képest!

Mert ugy esett kérem az eset, hogy eluntam egy helyben. Lendíteni akartam a soromon. A vármegyémet nyugati felében (én a keleti felén danoltam ki az árnyékvilágból a kispapos, meg a nagypapos pasasérok) meghalt a kántor, jó ember volt, legalább ennek kellett lenni, hogy meghalt és reményeim friss televényen elvetette a csiraképes plánumokat. Az a nyugati kántorság jobb volt, mint ez a keleti. Módiban van jobban a búcsuztatás (páronként 10 krajcárjával) és a kolbász. Hire jött annak. Valami végről a feleségem rokonságban is volt a megdicsőült kollégával. Attól tudom. Disznóvágások idején majd széthúzták ide-oda a torba. Abba is halt bele. Irtózatot ehet a Császárek torán, Egy kántor, aki gyomorbeli megterhelhetések után mul ki az árnyékvilágból. Valóságos unikum és skandalum.

A disznótörök délibábos ábrándjai (már kérem, erre muszáj egy kicsinyt olyan költőisnek lenni) csábitottak. Itt keleten talán disznó sem volt, annál kevésbé tor.

Felcsehélődtem hát szétnézni a kolléga örökségén. A feleségem ropogós, tepertős pogácsát rakott a tarsolyomba.

Megindultam. (Majd kérem az utazásomról kiadom külön könyvben az eleven impressziómat. Ruskó Flórián, ki az aldunavidékét is beutazta, fog előszót írni hozzá, most egyszerűen kalauzolás nélkül megyek a dolgok meritumába.)

Megerkeztem. Kicsiny, akácfaakkal garnirozott falu volt ez. Szép fehérre meszelt ambitusok csalogattak. A templomtornyában akkor is a halálhirdetővel harangoztak. Jó jel! Itt, ugy látszik, még mindig van kedvük meghalni az embereknek. A kántorra nézve ez a legcsábitóbb népszokás!

Nem akadtam össze senkivel. Baktattam a pogácsáktól fogyatékos tarsolyommal és nagy kazal reménységekkel. Immár beértem a falu szívébe. Rangos házak kucorogtak itt rendre, salugáterosak, padlásnyílásukból lengő piros kukoricaesővel, meg fényes kaszával. Egy különösen csalogatott, az, amelyikre ez volt nagy bárdolatlan betűkkel pingálva: *Varga Péter curiája építettett itt helyben annó: 1858.* Micsoda takaros füst csavarodott a kéményéből. Itt legalább is kappanlevest főznek, ha ugyan nem kolozsvári káposztát pirítanak kolbászszal. Szinte a számba futott az ize. A nagy ehetnekem tapasztotta a kílincsre tenyeremet. Jókor! Belülről is akkor nyitottak ajtót. A gazda. Megismertem a prémes mándlijáról, a tekintélyt parancsoló kucsmájáról, meg a jó gömbölyűségű arculatjáról. (Hajh, hát ennek készül a kappanlevest?)

— Mi járatban van? — fordult felém.

— Nevem Éhes Péter, Kajlasról, kántor vagyok.

— Aha, ugy, ugy; no forduljon be hozzánk.

Épen jókor. Az anyjuk most tálalja a kappanlevest.

Olyat ugrottam, hogy a nadrágom beleakadt a kis kapu egyik szögébe, borzasztót feslett. De nem bántam. Micsoda európai nagyhatalom az az andung!...

Bent oszt közrefogtak. Hogy milyen a hangom. Rágyujtottam rögvést. A Grosswardent. Az egész Varga család nagy áhitattal hallgatta az átmagyarított szövegű fülbe-mászó áriát. Csak a gazdasszony kérdezte a végén: hogy bőjtire való ének-e ez, vagy sátoros ünnepre.

— Pászol ez minden alkalomra, feleltem. Nálunk disznótörökön fujják — fordítam a legfontosabbra a figyelmet.

Ellágyítottam az egész familiát. A kicsinyeket rézkrajcárral enyveztem magamhoz. Igazán disznó szerencsém volt. Ennek a családnak a protekciója biztos győzelem. Legalább is koma az öreg Varga bácsi a falun belül mindenkivel. A nótáriussal pertu, papokhoz meg bejáratos. Annyira biztos voltam az ügyemmel, hogy a kis noteszemben már fel is számítottam a jövedelmet. Ezután még

trafikban árult borszivart is szivhatok az olcsóbbjából.

Vagy két napig éldegéltem a Varga familiában. Fűrösztöttek tejbe, vajba. Fakó ábrázatomon kivirított a jólét hazsarózsája és olyan nótás hangulat fogott el, hogy majdnem élceket szórtam a Csáky rendeletére. (Tetszik tudni, nekem se tetszik az a dolog sehogy.) Végre fölviradt a dicső nap hajnala! Én ezzel a hajnallal keltem talpra. Félrehúzódtam a felszerbe egy kukoricamorzsó mellé és ott fisztuláztam a lyrai tanárommal. Csak most bele néztek. A választáson. Csak most kivágjam A-t, mondhatok aztán B-t, még C-t is ilyen leszek, mint Mikalaka.

És mikor romé legem lilaszin egén egy fikarc felhőske se kecmeggett, ekkor ütött az Istennyla. A porta elejétől hallottam a Varga Péter jó házigatódam hívó szavát: csak tessék beljebb kerülni! Dehogy lesz alkalmatlan, dehogyan! Sőt inkább! Már is van egy kántornak való szállásom. Kettő vigabban lesznek, stb. stb.

Kiödögtem a felszerrel szembeállani a rémmel.

Mondhatom, kellemetes emberke volt. Harcias, magyar gyerek, vasalt sima arccal, mellette az én ragyavert orcám bizony alaposan lemaradt. Láttam. Az asszonyhad előtt menten megrendült a pozícióm. Hogy hámozták ki a felső kabátjából, mint édesgedtek. Azt hittem, megüt a guta. És a hugom hogy értett a hangulat csináláshoz. A kis Varga csemetéket öt percre hogy végigsimogatta, két angyalos rézkrajcárral kedveskedett. Oda vagyok! A közvélemény hátat mutat.

No, de megbirtam. Szegény jövevény egyben nem főzsz le: a kosztban. Emberölő porcikát raknak itt eléd és ha az utolsó morszáig magadba nem gyüröd, kész az anti-pátia. Ehhez pedig gyenge vagy, gyerek. Micsoda torna lesz itt rögtön! Furesa nézni, kin szenvedni...

Lett is. Betaláltak a reggelit. Az én szokott porciómat, mert két egyenlő adagban hozták, két köcsöggel színültig telve kávéval. A Rózi leányzóknak egész emelet volt a két kenyérhosszba metszett piritós, amit élénk szervirozott. No, gyürközz, vetélytárs. Ha ezt belakod, ember vagy gyomorban, — gondoltam.

A vetélytárs pedig a legnagyobb egykedvűséggel emelgette a köcsögöt. Olyanokat nyelt, mint egy gödény és olyanokat harapott, mint egy hiéna. Nekem ezer farbába változott az arculatóm a két liter cikóriától, ő még a szemöldökét se mozgatta, de olyan dicséreteket szórt a kávéra, mintha valami ausztráliai madárfészket evett volna.

Mikor a kávéval megvultunk, bennem egy kazán ereje dolgozott és fűtött. Nem birtam felállni. Erre történt a katasztrófa. Berontott Vargáné asszony és édeskésen kérdezte, nem ennénk egy kis gyenge malacszalonát? Nagyon jó. Ajánlja.

Én csak huzakodtam, nem akartam a meleg gesztenyét a kollégám számára kikaparni, tegye ő! Hadd tűnjön le a népszerűsége.

Ő meg egészen egykedvűen felelte:

— Nagyon szívesen. Szinte előre tudom, milyen jó lesz.

Beemelt az asszony egy emelet szalonát, erősen kikötve, hogy ebből ne maradjon ám semmi. Meg kell enni az utolsó falatig mind. Oh, gyomrok felkent bajnoka! Nyelt az én kollégám szépen! Gégemén nagy önmegtágadással csuszott le egy-egy falat. Rózi asszony abba a minurumba végigszapult a kellelenségeimért és dicsérte Kis Jeremiást, a társamat, a Danaidák hordójának élő birtokosát.

Veszve voltam.

Megülte a köcsög kávé a gyomromat. Egy zenei hang se tudott kiszorulni a gégemén. Kis Jeremiás meg ugy kornyikált, akár egy éneklő pelikán! Persze, hogy ő lett meg. Ez a köcsög kávé tragédiája.

Fehér virág.

Fehér virág,
Igénytelen semmi.
De szeretnék
Ilyen virág lenni.

Fehér virág
Fekete erdőbe.
Dalos lombok
Bús árnyába szöve.

Fehér virág
Puha kis kacsóba.
Elfulladni
Égő szűzi csókba.

Fehér virág
Künn a temetőbe,
Ha az a lány
Siratva rám dölne.

Fehér virág!
Semmitmondó — minden.
Boldog virág,
Semmi vágya nincsen.

Schmidt L. József.

Künn, a külvárosban.

Künn, a külvárosban történt. Ott egy emberektől zsufolt házban lakott Nyers János szijgyártó mester korán megöregedett feleségével. Évekkel ezelőtt segédekkel és inasokkal folytatta mesterségét és némi jólétre vergődött; felesége megajándékozta egy fiugyermekkel, kiben csendes öröme telt. De ez régen volt. Most egy szűk szobában huzódott meg, amely lakásul is, műhelyül is szolgált, s meg kellett elégednie fércmunkákkal és javításokkal, melyekkel szerény igényű szomszédsága látta el.

A sors a vigkedélyű férfiuból komor, érzéketlen, rideg legényt faragott. Azt a gyűlölséget, melyet az iránt táplált, ki gyonyától megfosztotta, kiterjesztette mindenkire, aki kevésbé szegényesen élt, mint ő, s családi boldogságának elvesztésében a boszuszomjas, kegyetlen sors üldözését látta. Öröm és szeretet nélkül élte napjait s amennyire lehetett, kerülte az embereket; kedvtelenül végezte munkáját, szófukar és kiméletlen volt odahaza, a korcsmában vad és lobbanekony — egyike ama szerencsétlen teremtményeknek, kik kétszeresen sajnálatraméltóak, mert boldogtalanságuk tudata marja a lelküket.

Az asszony tompa közönyösséggel türte mellette a sorsát; nem panaszkodott többé, de nem is remélt, csendes lett, mint az urától látta; mintha minden élet kihalt volna belőle.

Ekkor valami különös dolog történt.

Egyik reggel, amint az asszony tejet és zsemlyét hozott az ura részére, az utcán gyermeknyöszörgést hallott s körülnézve, egy csomagot látott az ajtaja küszöbén, ahonnan a hang megütötte fülét. Felvette a gyermeket és anyai érzésének engedve, ringatta karján, míg el nem hallgatott és két nagy szemével reá nem nézett. Az asszony mintegy csodálkozva rázta a fejét és nem tudta, mitévő legyen. Hirtelen eszébe jutott, hogy férje reggelijét kell hoznia, a melléhez szoritotta a gyermeket és sietett tejért, amelyből kétszer annyit vett, mint rendesen, s visszatért lakására.

Az ember még aludt. Az asszony hamar ágyra fektette a gyermeket, tüzet rakott, hogy felforralja a tejet, melyet a gyermek mohón és szakadatlanul ivott, mire csakhamar álomba merült. Az asszony az ágy mellé állt és nézte az apróságot. Nem tudta, mi történt vele: miért vette föl a gyermeket, akihez semmi

köze, miért vitte a karjáu és miért fektette az ágyára. Nem tudta okát, csak nézte a gyermeket és megfigyelte, mint rángatózik kacsója és mint huzza félre a szája szélét. Így állt ott minden gondolat nélkül, míg nem mozdult a férje. Ekkor távozott az ágytól és szótlánul végezte munkáját.

Amikor az ember felkelt, meglátta a gyermeket.

„Hát ez mi?” kiáltott.

„A küszöbön feküdt, amikor kinyitottam az ajtót”, válaszolt az asszony, anélkül, hogy hátranézett volna.

„S azért mindjárt ide kell hurcolnod? Azonnal ki vele!”

„Csak elvégzem itt a munkámat.”

A férfi káromkodott egyet, s ezzel véget ért a házaspár reggeli párbeszéde. Az asszony a tűzhely körül forgolódott, néha-néha félénken az alvó gyermekre pislogott, aki, mintha angyalok ringatnák, nyugodtan tovább szendergett. A férfi felöltözködött, dolgozó asztala előtt foglalatoskodott, majd leült, hogy megigya a kávé, amit az asszony szó nélkül elibe tett. Később az asszony felkelt és kiment ismét a konyhába.

A szobában csak a férfi és a gyermek maradtak. A mogorva ember az ágy előtt elhaladva látta, hogy a gyermek feltárta szemeit és reánéz.

„Minő elvetemült női személy tehetet ki az utcára?” mondá és röhögött hozzá.

Amikor a gyermek látta, hogy a férfi nevet, rózsás arcán is vidám mosoly játszadozott. A férfi megilletődött és elfordult az ágytól, úgy látszott, a gyermek látása bosszantja.

„Ilyen féreg!” mormogá.

Aztán előszedte munkáját és foglalozni kezdett vele. Mintha egészen megfeledkezett volna a gyermekről, kinek nem lehetett hallani a hangját. De kevés vártatva megfordult és boszusan rázta a fejét. S aztán felkelt és az ágy elé lépett. S ime! A gyermek megint mosolygott reá, mintha várta volna és örvendene, hogy megint megláthatja. A férfi hirtelen megfordult s érthetetlen szavakat mormogott a bajusza alá. A gyermek azonban, úgy látszik, megelégette a csendesen fekvést s sikoltozni kezdett. A férfi látszólag nem hederített reá, hanem szíjait körül szorgoskodott; amikor azonban a gyermeki türelmetlenség jelei kevesebbek lettek, az ágyhoz ment s felkiáltott:

„No, mi a baj?”

Semmi baj. De volt. A gyermek unatkozott és társaságot akart. Mert amikor az embert maga előtt látta, ismét huncutkásan mosolygott. Annyira tetszett tán neki a mogorva férfi vagy tudta, hogy mosolygásának senki, még a legvadabb ember sem tud ellentállani? Ki mondhatja meg? Elég, hogy harmadszor is mosolygott s ezuttal nem fordult el a férfi, hanem ott maradt és nézegette a gyermeket.

Szép gyermek volt. Teli arca fehér volt és szöke hajfürtjei, mint aranyzárok, borultak homlokocskájára, nagy kék szemei pedig nyájas pillantással szegődtek a férfiúra.

Soká állt a férfi e kedves kép előtt. Ugy látszott, mintha titkos párbeszédet folytatna az aprósággal: a férfi, kemény, szinte brutális arcával és a gyermek az ártatlanság világos szemével.

Ekkor kívülről léptek hallatszottak. A férfi felriadt és gyorsan munkájába fogott. Felnyitott az ajtó és belépett az asszony. Rátekintett az urára, ki háttal állott hozzá.

Majd kivette a gyermeket az ágyból és el akarta vinni. Ekkor megfordult a mester és mogorván mondá:

„Ráérsz ezzel. Később magam viszem el a rendőrségre.”

Az asszony tompa arcára mintha az öröm sugara nyilalt volna. Gyorsan, tán tartva attól, hogy ura visszaszívhatná szavát, letette a gyermeket, előszedett egy hordót a sarokból és megtöltötte meleg vízzel. Azután kiszedett a szekrény egy elsárgult lepedőt és megfürösztötte a gyermeket, kinek ez láthatólag kedvére telt. Pacskolt a meleg vízben és amikor az asszony néhány perc múlva kiemelte, hangosan ujjongott és lábacskaival úgy lubickolt, hogy alig lehetett a karon tartani.

A férfi munkájáért főleg görnyedve ült és egy arcvonással se árulta el, hogy a történetéről tudomást vesz. Az ujjongás alkalmával azonban mégis egy röpke pillantást vetett a tűzhely melletti csoportra. Egy szó sem esett, a házaspár éveken át tartó elkeseredésükben megtanulták érzelmeik elfojtását. A gyermek volt az egyedüli, aki érzelmeinek kifejezést adott, sikongott és gagyogott szakadatlanul, míg az asszony ismét ágyba fektette és tejet adott neki; azután lassanként elhallgatott, kényelmesen kinyújtózott és behunyta szemeit álomra.

Délután a szijgyártó elment a rendőrségre, hogy bejelentse az esetet. A mikor hazajött, csak annyit mondott:

„Itt maradhat, míg a rendőrség el fogja helyezni.”

Egyebet semmit. De az asszony megértette. Annyit mégis megtanult olvasni az ura arcáról, hogy tudta: a gyermek a férfi szívébe lopódzott s nem fogja kitenni az utcára.

A gyermek maradt tehát. Csak egy héttel később jött egy rendőr, aki különféle kérdéseket intézett a házaspárhoz s miután terjedelmes jegyzőkönyvet vett föl, ismét távozott. Néhány héttel később azután meghívót kézbesítettek Nyers János szijgyártó mesternek, mellyel a gyámhatóság felszólítja, hogy bizonyos napon, meghatározott órában jelentkezék, ellenkező esetben az ő költségére újabb határnapot kellene kitűzni.

„Ez a köszönet!” káromkodott a szijgyártó. „Előbb idejét futkosásokra kell feláldozni ezért a — !!”

A gyermekre mutatott és boszusan zsebre vágta a meghívót. De a határnapon pontosan megjelent és el is vállalta, hogy gyámja lesz „az ismeretlen, körülbelül egy esztendő, általa, a gyám által, talált és származása kipuhatolásáig, a gyám nevével nevezendő gyermeknek”, bárha ehhez boszus arcot vágott.

S már most a gyermek mindenkorra nála maradt. Semmiféle hatóság nem kérdészködött felőle és senkise jött, hogy elvigye. Játszozott, mászkált a szobában és vigan volt, mintha itt látta volna először a napvilágot.

A házaspár látszólag semmi befolyást nem gyakorolt az apróságra. A férfi komor és elzárkózott maradt, amilyen előbb volt, az asszony szótlánul végezte napi teendőit. De mégis feltűnt, hogy a szijgyártó nem káromkodott már oly istentelenül és nem szidta össze a feleségét, ha egyáltalán beszélt vele.

S nem kevésbé feltűnt, hogy ő, akinek senkivel szemben nem volt nyájas pillantása s az érző szívnek semmi jelét nem adta, most órahosszat hallgathatta a gyermek felegését s sohase lett türelmetlen, ha munkájához férközött vagy keresztül-kasul hánnya

szerszámait, sőt néha, ha senkisésem volt a szobában, ölébe vette és engedte, hogy cibálja a szakállát; amit tudniillik a fiu igen szívesen tett. Hogy emellett az asszonnyal a gyermekre vonatkozó dolgokat kellett megbeszélni, elkerülhetlen volt, de nagyobb baj ebből nem támadt, mert az asszony már nem volt oly boszus és szófukar, mint annak előtte, hanem vidámnak mutatkozott és szívesen beszélgetett.

Amikor Nyers János, az ifjabbik, születésének negyedik évfordulóját ünnepelte — azaz: amikor meglelése napját harmadszor megülték és a gyermek, meg a gyámzülei a nagy, bőrből készült hintáló mellett állottak, amelyet Nyers János, az idősebb, maga készítetett a fiu részére, ekkor a férfi alig fojtotta el érzelmeit. S amikor a házaspár felvette vasárnapi ruháját és sétálni mentek a kis Jancsival, szinte kételkedhetek az emberek, ugyanazok-e vagy kicserélték-e a házaspárakat.

De amint ki akartak lépni az ajtón, ismét meghívót kézbesítettek a szijgyártónak. A meghívón meghagyták neki, hogy a gyermekkel együtt jelenjék meg.

Meg is jelent vele az előljáróságnál, hol tudtára adták, hogy a gyermek anyja jelentkezett, igazolta magát és visszaköveteli fiát. Beleegyeznek-e?

„Nem és soha!” kiáltott fel a szijgyártó. „Nem és soha, uram! A gyermek az enyém s mielőtt elválnék tőle, eh — — !”

„Csak nyugodjék meg!” szakítá félbe mosolyogva az előljáró. „Gondoltam, hogy nem válik meg a gyermektől; tudakozódtunk és tudomásomra jutott, hogy szereti a gyermeket és jól bánik vele.”

„Előljáró ur!” vágott közbe a szijgyártó; „Ne vegye el tőlem a gyermeket! Életemnek egyedüli örömét. A gyermek nélkül nem akarok élni!”

„Nem is kell nélküle élnie! Megtudtuk, hogy a fiu anyjára nem lehet bízni a gyermek nevelését. Megvontuk tehát tőle nevelésének jogát és ön továbbra is korlátlanul megmaradhat a gyám jogaiban, míg egykor talán törvényesen gyermekének fogadja a fiut.”

Mialatt így beszélt az előljáró, magához intette a fiúcskát és megcirógatta szöke hajfürtjeit. Nyers uram szemébe pedig könny tódult s nem lévén képes felindulását palástolni, hangosan zokogott . . .

Csodálatosnak tetszik előttünk, ha valamely magas házak körített udvar homályába eltéved egy napsugár, hogy ott egy kis bokrocskát vagy csenevész fácskát megvilágítson. De nagyobb csoda ennél, ha a komor emberi szívbe a szeretet sugara hatol és az elmerevedett kedélyben az érzelmek virágjait faszítja.

Az eltűnt ékszerek.

Hogy sokszor mily nehéz a kutató rendőrnek helyes nyomra akadni, ha valami lopás kiderítéséről van szó s mennyire óvatosságnak kell lenni valaki gyanúsításával is, élénken bizonyítja a következő furcsa történet, melyet Timon Tibor nyugalmazott titkosrendőr beszél el a „Rendőri Lapokban”.

Egy unalmas őszi délután — beszéli — központi felügyeleten voltam; dolog nem volt. Heverészve elmélkedtem egy és más felől.

Gondolataimban egy úrnő megjelenése zavart meg. Z. doktorné volt; azt a panaszt tette, hogy aznap délután 2—4 óra között arany óráját hosszú arany nyakláncsal együtt

260 forint értékben és gyémánttal kirakott gyűrűjét 200 forint értékben ismeretlen tettes, ismeretlen módon a bezárt szobából ellopta.

A nyomozásra engem küldtek ki.

Z.-né lakása négy szoba, előszoba, konyha, cseléd és fürdőszobából állott.

Egy szobaleányon kívül más eselédje nem volt. De nem volt gyermeke sem.

A férje aznap délután 2 órakor ment el egy beteghez, s innen 4 óra után tért haza. Az ékszerek a férje dolgozó szobájában egy kis asztalkáról tűntek el 2—4 óra között.

A szoba zárva volt. A szobaleány egy lépést sem volt távol a háztól. Vendég pedig csak egy fiatal katonatiszt járt a háznál ez idő alatt, de hogy a dolgozó szobában lett volna, azt a doktorné nem tudta állítani.

De arra sem emlékezett, hogy a szobaleány bent járt volna.

A dolog kezdett érdekes lenni, mert a körülmények szerint csak a cselédnek vagy esetleg a tisztnek lehetett volna alkalmja a lopást elkövetni.

A szobaleány azonban a lopást tagadta s megmotozása sem vezetett sikerre. Az egész lakást átkutattuk, sehol semmi nyomra vezető fonálra nem akadtam.

A szobaleány jobb családból származott s épen menyasszony volt, egy magánhivatalnok volt a vőlegénye. Másnap kellett volna a helyből kilépni.

Mivel a leány távozása előtti napon tűntek el az ékszerek, az a gyanu merült fel, hogy a lopást ő követte el, különösen a doktorné szerint a gyanu egészen ellene irányult.

Én minden nyomozásnál még egy határozott bizonyítékot nem találok a tettes ellen, úgy az ideig mindenkit gyanusítok. Ez alkalommal is úgy voltam. Az igazat megvalva, a tisztet is gyanusítottam — természetesen csak gondolatban — amit magamnak tartottam meg.

Kellemetlen az ilyen nyomozás, mert egy katonával szemben már kényes a helyzet.

Igy nem volt más hátra, mint a zálogházban keresni az ékszer s úgy a szobaleány, mint a tiszt után a nyomozást óvatosan, kiméletesen folytatni. Ez azonban két hét múlva is sikertelen maradt.

Egyik napon a Somossy-mulatóban volt dolgom, figyeltem valakit.

Csendesen üldögélve egy pohár sör mellett, tanulmányoztam az ott mulatozókat, amikor egyik fülkében Z. doktort pillantottam meg egy énekesnő társaságában. Pezsgőzött.

Egy gondolat villant meg az agyamban! Különös gyanum támadt. Háttha a doktor uram maga lesz a tettes?! Énekesnő, pezsgő, mind olyan valami, ami a gyanut megerősíti, kivált ha hozzátesszük, hogy a doktor 30 év körüli, a neje pedig 36 éves is lehetett. Ezzel szemben az énekesnő 19—20 éves csinos volt. A megfigyelés sikere végett én is szereztem magam mellé egy virágáros leányt. Ez itten könnyen megy, csak fizetni kell amit megiszik, leány van elég.

A virágáros leány igen szomjas lehetett, mert mielőbb az ötödik pohár sör tünt el a torkán. Ez azonban a malmomra hajtotta a vizet. A doktornak küldtem a virágot árulni, miközben közel lépve végignéztam az énekesnőt s nem kis meglepetésemre egy hasonló vastag női arany nyakláncot és gyémántgyűrűt pillantottam meg rajta, mely a Z... doktor nével megegyezett.

A nő nevét a virágáros leánytól megtudtam. Akkor csendesen eltávoztam onnan. Bérkocsiba ültem és elmentem a doktorné

szobalányáért, hogy először ezzel nézessem meg az ékszereket.

A szobalányt fel is találtam s vittem a mulatóba. A szobalány csakugyan a Z... doktorné tulajdonát ismerte fel az ékszerekben. Tehát a doktor maga vitte el a neje ékszereit, hogy az énekesnőnek odaadhatta.

Ezt a kihallgatása alkalmával másnap be is ismerte.

Az ékszer tehát megkerült. De sem a doktor, sem a neje nem örült meg az ügyességemnek. Ezt bekövetkezéskor alópörök igazolta legjobban.

NYILTTÉ 2.)*

Ha

még nem járhatja, okvet-

len fizesse elő január hó

elsejével az elismert leg-

jobb magyar napilapot:

AZ UJSÁG-ot.

-- Megrendelő cím: -- 4-4

„AZ UJSÁG” Budapest.

Egyes példányok minden

ujszágelárusítónál kaphatók.

*) Az e rovatban közlőtekert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HIRDETÉSEK.

2890. szám. 1909.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezezzel közhírré teszi, hogy a zombori kir. törvényszék 1909. évi 1593. számú végzése következtében dr. Gál Rezső zombori ügyvéd által képviselt Spitzer Jakab bezdáni lakos javára 650 kor. s járulékaik erejéig 1909. évi február hó 18. és 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1760 koronára becsült következő ingóságok, u. m. f. lovak, kocsik és szerszám nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járás-bíróság 1909. évi V. 295/6. sz. végzése folytán 132 kor. 31 fil. hátr. tökekövetelés erejéig Osonoplyán és folytatólag Kerényen leendő eszköz léseire 1910. évi január hó 8. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1909. évi december hó 20-án.

Styrum Mór,
kir. bir. végrehajtó.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **folyó hó 25-től, karácsony első napjától kezdve üzletemben,**

„CSITAONICA” sörcsarnokban

: Pilseni Polgári Sörfőzdenek :

„Pilseni ősforrás”

sörét fogom kimérni. Kérem a n. é. közönség támogatását és előre is biztosíthatom **jó ételek és italok** kiszolgálásáról. Tisztelettel

Vranits Mladen,

a „Csitaonica” bérlője. 3-1

! FIGYELEM !

RÉSZPÉNZKÖLCSÖNÖK:

Jeizálogkölcson 4%, 4 1/2%, és 5% amortizációra, **konvertálás, személyhitel** (bankpénz 1—2 kezzel, magánpénz kezes nélkül), **örökségek** vétele, **vállalatok** financirozása, **részvénytársaságok** alapítása, **fizetésektelen kereskedők kiegyeztetése,** valamint

ADÁS-VÉTEL:

Birtokok, házak, gyárak, üzletek, kávéházak, szállodák, vállalatok eladását vagy vételét közvetíti gyorsan, kulánsan

Ádler és Singer,

Általános Forgalmi Vállalat Betéti Társaság.
BUDAPEST, József-körut 21.

A Flórián-utca 10. sz. egyemeletes ház egészben vagy részekben kiadó esetleg eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 55

=BARANYAI=
Ó-BOR
 1 literes palackokban 76 fillérré
 287-3-2 kapható: 2-2
METZ JÓZSEF
 fűszerkereskedésben, Galamb-utca.
 Üveg 8 fillérré visszavétetik.

2881. szám. 1909.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1909. évi Sp. IV. 124/16 számú végzése következtében dr. Vujits Sándor zombori ügyvéd által képviselt Krogujevits György javára 784 kor. s járuléka erejéig 1909. évi november hó 25 én fogatosított kielégítési végrehajtás úján lefoglalt és 2000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.:lovak és vaskék nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíró 1909 évi V. 1895/2. sz. végzése folytán 784 korona tökekövetelés, ennek 1909. évi március hó 3 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 187 kor. 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Eötvös József körút 25. sz. a. leendő eszközlésére 1909. évi december hó 30-ik napjának délutáni 3¹/₂ órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel bivatnak meg. hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el tognak adatni.

Zombor, 1909. évi december hó 13 án.

Styrum Mór,
 kir. bir. végrehajtó.

60 fillért

akár bélyegben is,
 ha küld az alanti
 címre, megkapja

Tábori Róbertnének
Egy igazi anyja

:szellemi hagyatéka:

olmü kis művét.

LENGYEL ÖDÖN
 Bpest, VI., Andrassy-ut 27.

Gyötrelmesebb, kinosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved

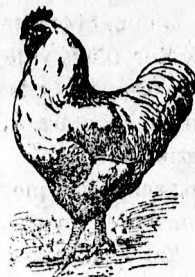

benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, kki Sztraka Menthol fogszappanját használja. Ára majolika szelencében 1 kor., melyhez a fogápolásról egy tudományos

szinvoalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kaphatók egy koronáért. Kapható: **Fehér István** drogériájában **Zomborban.** 4-4

!! Őszi szállításra előjegyezhetők !!**Kitüntetések:**

Arad
 Budapest I., II.
 Belgrád
 Lovrin
 Lugos
 Nagybecskerek
 Nagyvárád
 Pozsony
 Pécs
 Páncsova
 Szófia
 Szeged
 Szalmár
 Szabadka
 Temesvár
 Veszprém
 Wien
 Zenta

Fehér Wyandotte (amerikai kitűnő téli tojók)**Reitter Oszkár**

főkapitány,

fajbaromfi gazdasága, **NAGYBECSKEREK.****- ANGLIÁBÓL -**

hozott telivér, fajtisza, legelsőrendű állatok

	hím	tojó
Óriás nagy angol emdeni liba	25	25
Óriás nagy pekingi kacsa	10	8
Fehér Wyandotte (amerikai kitűnő téli tojók)	10	8
Fehér Orpington	10	8
Sárga Orpington	10	8

FAJTISZTASÁGÉRT JÓTÁLLÁS!

Állami nagy aranyérem! Külföldi és hazai legelső és legnagyobb kitüntetések!

57. sz. 1909.

Pályázati hirdetmény.

A Jegricska felső lecsapoló társulatnál rendszeresített és elhalálozás folytán megüresedett vízmesteri állás betöltése végett pályázatot hirdetek és felhívom pályázni szándékozót, hogy képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket alulírt társulati elnök címére legkésőbb **1910. évi január hó 15-éig** nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

Az állás javadalmazása: fizetése évi 1400 kor., lakbéré évi 300 kor., utiátalánya évi 300 kor., összesen 2000 korona, mely összeg havi előleges részletekben fog a társulati pénztárból kifizettetni. A megválasztandó vízmester a társulati elnök és a választmány rendelkezése alatt áll és nemcsak műszaki, hanem a társulat ügyeinek kezelése körül előforduló bármely irodai teendőket is végezni köteles.

A társulati ügyeken kívül más, akár magán, akár közérdekű ügyekkel csakis a társulati elnök előleges engedélye mellett foglalkozhatnak.

Hódság, 1909. december hó 20-án.

Szemző Károly,
 társulati elnök.

3-1

HUNGÁRIA-FÜRDŐ.Bérlő: **Sárközi Béla.****GŐZFÜRDŐ:**

URAKNAK: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap.

HÖLGYEKNEK: hétfőn, szerdán, pénteken nándig délután 1/2, 2 órától 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű tyuk-szemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap, vasárnap délután kivételével használhatják.

A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss viz.

52-18

SCHMIDT FÜLÖP

butor- és műasztalos

ZOMBORBAN.

Alulírott tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Zomborban, Apolló-utca 1. sz. a. fenálló

:: asztalos ::**műhelyemet**

megnagyobbítottam és azt villanyerőre berendeztem.

Elvállalok saját rajzaim vagy a megrendelő rajzminta után a legkényesebb és a legizlésebb, nemkülönben szakmámba vágó összes munkák készítését is a legolcsóbb árak mellett.

Kérem a nagyérdemű közönség szives támogatását, maradok 12-12

kiváló tisztelettel

Schmidt Fülöp,

műasztalos.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Óra Ékszer és Aranyáru!

Karácsonyi és ujévi ajándékok nagy
választékban!!

ÜZLETÁTHELYEZÉS.

Óra-, ékszerjavítások és átalakítások
a legolcsóbb árban eszközöltnék!!

Óra-, ékszer- és aranyáru üzletemet ZOMBORBAN, a Fő-utcán ugyanazon oldalon
lévő volt FREY IMRE ur üzletébe helyeztem át, hol raktáron tartok a mai kor
igényeinek megfelelő

**ÉKSZER-, ÓRA- és ARANYÁRÚT, valamint VALÓDI EZÜST és CHINAEZÜST
DÍSZTÁRGYAKAT és EVŐESZKÖZÖKET dús választékban.**

Pontos, szolid kiszolgálásomról előre is biztosítom a n. é. közönséget s nagybecsű pártfogását kérve, vagyok

10-8

Befűs gyűrűk minden újra alkalmas darabja 2 korona,
!! 1 korona és 40 fillérért kaphatók. !!

Egyes cikkeket beszerzési áron adok el.

Keszler Dezső,

órák és ékszerész,

Zomborban, a Fő-utcán.

Karácsonyi és ujévi ajándékok igen olcsó árban.

13603/tk. 1909. szám.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzétételük: miszerint a szabadka—gombos—palánkai helyi érdekű vasut számára az alább megnevezett határban kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint: Ószivác községre nézve 1910. évi január hó 14-én délelőtti 10 óra Cservenka vasuti állomásra.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeik a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmatk s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határban a fentnevezett vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármii cím alatt igényt tartanak, ezeket 1910. évi február hó 1-ső napjáig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésük, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi

tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthező.

Zombor, 1909. évi december hó 17-én.

Radány,

kir. tszéki bíró.

3-2

ITT MEGRENDELHETŐK:
VÁLTÓK
GYASZLAPOK
SZÁMLAK
LEVÉLFEJEK
NÉVJEGYEK
ELJEGYZÉSI ÉS
ESKETÉSI KARTYÁK
SÍMA- ÉS
DOMBORNOMATU
MONOGRAMMOK

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

== KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI INTÉZETE ==
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

ITT MEGRENDELHETŐK:
HIRLAPOK
MŰVEK
NAPTÁRAK
TÁBLÁZATOK
FALRAGASZOK
KÖRLEVELEK
TÁNCVIGALMI
MEGHÍVÓK
TÁNCRENDK
ÉTLAPOK

↳ ÖZSÉGI NYOMTATVÁNYOKBÓL NAGY RAKTÁR.

**== PAPIR- és IRÓSZEREK
A BEVÁSARLÁSI ÁRON. ==**

KÖNYVKÖTŐMUNKÁK ELFOGÁDTATNAK
ES A
KIÁLLÍTÁSI ÁRON SZÁLLÍTTATNAK.

TELEFON SZÁM: 18.

== KIADÓHIVATALA. ==

Magyar királyi Államvasuti pályavárás.

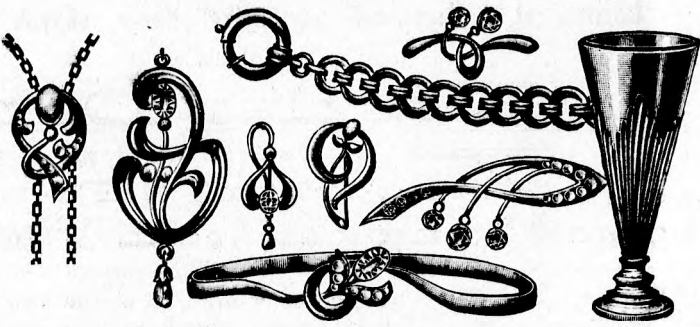
Törv. engedélyezett zálogházi becsűs.

karácsonyi

AJÁNDÉKUNKAT:

órákat, arany, ezüst, briliáns ékszereket és chinaezüst disztárgyakat helyben csak:

Ékszer átalakítás és orajavitások azonnal eszközöltetnek!

Stebler Antal,

— óras és ékszerésznél —

== LEGOLCSÓBBAN VÁSÁROLJUK. ==

„Ékszerek”

!! MESÉS OLCSÓ !!
NAGY VÁLASZTÉKBAN.

Arany betűs gyűrű darabja	2 kor.
Ezüst betűs gyűrű arannyal bevonva	50 fillér.
Ezüst betűs gyűrű darabja	30 fillér.
Ezüst kereszt gyűrű darabja	50 fillér.

SZIVES TUDOMÁSUL!

Gyártmányaink, a világhírű eredeti „Ottó“-motorok szélesebb körben való megismertetése és terjesztése céljából

Ujvidéken, Temerini-utca I. szám alatt

FIÓKTELEPE

létesítettünk, mely ugy saját gyártmányu eredeti „Ottó“-motorainkat, szívógázra, benzinre, valamint magasnyomásu négyütemű nyersolajmotorokat és benzinlokomobilokat fog szállítani.

Hogy vevőinket teljesen és tökéletesen kielégíthessük, ügykörünkbe felvettük minden a technikai szakba vágó áru szállítását s azon leszünk, hogy régi jó hírnevünket kifogástalan szállításainkkal továbbra is fentartsuk.

Szállítunk:

Eredeti „Ottó“ világító-gáz-, benzin- és szívógázmotorokat.
Nyersolajmotorokat négyütemű magasnyomásu, tehát gyújtás nélkül.

Famegmunkáló gépeket asztalosok számára, melyek különlegesség hordódongó gyártásra szükséges gépeket, valamint **kerékküllő** készítésére szükséges gépeket.

Benzinlokomobilokat

eredeti „Ottó“, cséplők hajtására.

Világító-kocsikat mozgósínházak számára.

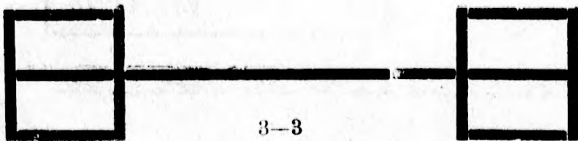
Szivattyúkat.

Szjakat.

Kenőolajakat motorok, gőzgépek és transmissiók számára stb. stb.

Nagybecsű pártfogását kéri

kiváló tisztelettel

3-3

LANGEN és WOLF

motorgyár

UJVIDÉKI FIÓKTELEPE

Temerini-utca I. szám.